

Miliony vyhozené oknem. Vláda je pod palbou za antigenní testování školáků

- CZ24 News | 24. dubna 2021

ČESKO: Vláda čelí kritice za nelogický postup či selhání při zajištění bezpečného návratu dětí do škol. Podle kritiků dlouhodobě ignoruje varování odborníků, že antigenní testy nejsou u bezpříznakových dětí průkazné, navíc podle nich stát kvalitu testů nijak neprověřoval a existuje podezření, že děti užívají i testy naprosto nevhodné k samotestování. Podle Senátu došlo při nákupu testů i k porušení zákona a vláda při první zakázce za čtvrt miliardy zbytečně promrhala až 30 milionů navíc. Mezitím Správa státních hmotných rezerv vypsala zakázku na další miliony testů.

V března byla vláda pod palbou kritiky kvůli chaosu a předraženým zakázkám při nákupu respirátorů, v dubnu pak podobnou kritiku schytává za postup testování zvolený k návratu dětí do škol. Školy, samosprávy či města a některé kraje volají po podpoře testování metodou PCR a kritizují neúčinnost testů či „vyhozené“ peníze za neprůkazné testy.

Vláda se rozhodla jít cestou antigenního testování přes varování řady odborníků, že nejsou vhodné pro odhalování bezpříznakových lidí, o to více u dětí, které mají často menší virovou nálož v těle. Před Českem také začalo ve školách testovat antigenními testy Rakousko a například i bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula upozorňoval, že ze záchytů pozitivních v řádu promile vyplývá zřejmě nízká citlivost testů. Vláda se přesto ty stejné testy rozhodla nakoupit.

Testování na školách tak začalo zakázkou na dodávku 3,6 milionu čínských antigenních testů Lepu společností Tardigrad International Consulting, jejíž výběr vyvolal roztržku uvnitř vládní koalice. Cena zakázky je téměř čtvrt miliardy korun. Další pět milionů antigenních testů Singlecan pak zajistila Správa státních hmotných rezerv od společnosti Masanta za cenu 160 milionů korun. Zakázku na dalších 5,6 milionů testů pak správa vypsala v minulém týdnu.

Zakázku na nákup antigenních testů Lepu zkritizoval ve středu také Senát. Podle senátorů byla v rozporu se zákonem, vláda také nerespektovala doporučení odborníků a zbytečně omezila okruh oslovených výrobců. „Pokud by uvedená neodůvodněná omezení neexistovala, mohlo dojít k úspoře více než 30 milionů korun,“ konstatovala komise pro dohled nad poskytováním veřejných prostředků

Na oba typy testů se záhy po zahájení testování na školách snesla kritika i od zřizovatelů či ředitelů škol. Záchyty pozitivních v prvních třech kolech testování byly minimální a podle kritiků z toho vyplývá, že jsou testy nespolehlivé či si minimálně nikdy nemůže být stát jistý, jaká je skutečná situace na školách, což může vést ke zbytečnému zavírání. Ředitelé či zřizovatelé pak kritizovali také to, že byly vybrané testy nepraktické či do škol dorazily nekompletní.

Vládní strategii testování na školách kritizuje také opozice. Podle Pirátů může za nízkým záchytem na školách stát fakt, že bez větší kontroly nakoupil testy Singclean, které nejsou určené pro samotestování. „Vláda opět selhává v realizaci. Není přijatelné, že stát nakoupil testy, aniž by si ověřil jejich funkčnost. Navíc doporučil jejich používání v rozporu s původním manuálem výrobce. V žádném případě nemůže jít o testy určené k samotestování, už jen kvůli tomu, že výtěr z nosohltanu může provádět pouze zdravotník. Kabinet tedy opět v krizi vyhodil miliony korun oknem,“ kritizoval vládu pirátský poslanec Tomáš Vymazal. Piráti také uvedli, že neflexibilní postup vlády způsobuje řádově vyšší náklady než by stát zaplatil za spolehlivější testy.

Zatímco vláda nakupuje další antigenní testy, stále více škol a zřizovatelů odmítá jejich využívání a žádá o příspěvek na testování metodou PCR, který se i podle nich v současnosti pohybuje na stejné cenové rovině. Vedení Prahy 9 se kvůli tomu rozhodlo podat žalobu na opatření ministerstva zdravotnictví, chce podporu pro metodu testování PCR a vidí v něm cestu ke zrušení rotační výuky a rychlejšímu návratu dětí do škol. Kritici poukazují na to, že je nelogické nepřispívat na přesnější testování PCR, když už je nyní možné testovat za prakticky stejnou cenu jako u testů antigenních.

Naposledy se k výzvám přidalo ve čtvrtek Sdružení místních samospráv. „Žádáme vládu, aby zastavila testování antigenními testy, zajistila pro školy testování prostřednictvím neinvazivních PCR testů, které jsou přesnější, cenově srovnatelné s antigenními testy (při antigenním testování dvakrát týdně) a umožňují snížit frekvenci testování na jednou týdně,“ uvedlo sdružení. Testovat metodou PCR chce také Praha a Středočeský kraj, pilotní projekt začne například i na Mendelově univerzitě.

Vláda čelí kritice za nelogické či nevhodné chování během pandemie opakovaně. V březnu spustila vlnu kritika zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu o nákupech respirátorů, podle které chaos doprovázel samotné nákupy i ověřování kvality respirátorů, které pak mohly využívat například zdravotníci. Podobně čelila kritice vláda například v případě zavírání obchodů na velikonoční svátky, které vedlo k větší kumulaci lidí v obchodech.

Zdroj: <https://echo24.cz>